

RECHTSPRAAK

***Zelfstandig pakketbezorger valt niet onder ‘werknemerschap’
Arbeidstijdenrichtlijn.****Feiten*

B. is als zzp'er werkzaam voor Yodel, een pakketbezorgingservice. Op grond van de overeenkomst tussen B. en Yodel mag B. zich te allen tijde laten vervangen, mits de vervanger maar aan de basiskwalificaties van Yodel voldoet. Er gelden vaste tarieven per pakketje. B. mag voor concurrenten van Yodel werken evengoed als Yodel vrij staat werk niet aan B. te geven. De pakketjes worden van maandag tot en met zaterdag afgeleverd tussen 7.30 en 21.00 uur. B. is volledig vrij in het kiezen van tijdstip, volgorde van bezorging en kiezen van tijdslots. Hoewel B. voor de fiscus als 'zelfstandige' kwalificeert, stelt hij zich op het standpunt dat in werkelijkheid sprake is van werknemerschap in de zin van de Arbeidstijdenrichtlijn. De verwijzende rechter wenst te vernemen of personen die (a) geen persoonlijke arbeid hoeven te verrichten (maar werk aan subcontractors mogen overlaten), (b) vrijheid hebben werk te weigeren, (c) voor derden – concurrenten – mogen werken, en (d) binnen bepaalde parameters zelf hun werktijden mogen bepalen en volgorde van werk, zijn uitgesloten van 'werknemerschap' in de zin van deze richtlijn.

Oordeel

Het Hof van Justitie EU oordeelt als volgt.

Zzp'er of werknemer?

Het Hof brengt in herinnering dat voor het bestaan van een arbeidsovereenkomst essentieel is dat gedurende zekere tijd in een 'gezagsverhouding' arbeid wordt verricht (HvJ EU 21 februari 2018, C-518/15, ECLI:EU:C:2018:82 (*Matzak*)). De vraag of sprake is van werknemerschap wordt beoordeeld aan de hand van alle omstandigheden van het geval. De enkele omstandigheid dat iemand naar nationaal recht kwalificeert als zelfstandige, staat niet in de weg aan kwalificatie van 'werknemer' in het EU-recht (HvJ EU 4 december 2014, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411 (*FNV Kiem*)). Als een werker niet kan beslissen over tijd, plaats en werkwijze, zal al snel sprake zijn van 'werknemerschap'. Kan de werker daarentegen wel beslissen over tijd, plaats en werkwijze, dan lijkt de gezagsverhouding minder of niet aanwezig en bijgevolg geen sprake te zijn van werknemerschap.

Vrije zzp'er uitgesloten van toepassingsbereik richtlijn

Onder deze omstandigheden oordeelt het Hof dat personen die (a) geen persoonlijke arbeid

hoeven te verrichten (maar werk aan subcontractors mogen overlaten), (b) vrijheid hebben werk te weigeren, (c) voor derden – concurrenten – mogen werken, en (d) binnen bepaalde parameters zelf hun werktijden mogen bepalen en volgorde van werk, zijn uitgesloten van ‘werknemerschap’ in de zin van deze richtlijn, onder de voorwaarden dat deze vrijheid niet ‘fictief’ is en ook overigens geen sprake is van ondergeschiktheid.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 22-04-2020

ECLI: ECLI:EU:C:2020:288

Zaaknummer: C-692/19

Rechters: L.S. Rossi, J. Malenovský en F. Biltgen

Wetsartikelen: